

вибір і проявляють ініціативу. З цієї точки зору хороший проект повинен: мати практичну цінність; припускати проведення студентами самостійних досліджень; бути в однаковій мірі непередбачуваним як в процесі роботи над ним, так і при її завершенні; бути гнучким у напрямі роботи і швидкості її виконання; надавати можливість рішення актуальних проблем; давати студентам можливість вчитися відповідно до його здібностей; сприяти прояву здібностей студента при рішенні завдань ширшого спектру; сприяти налагодженню взаємодії між студентами.

Література

1. Современные педагогические и информационные технологии в системе образования: Учебное пособие / Е. С. Полат, М. Ю. Бухаркина, — М.: Издательский центр «Академия», 2007. — 346 с.

Котенок А. Г., канд. екон. наук, ст. викладач
кафедри політичної економії факультетів
управління і управління персоналом та маркетингу

ВІЗУАЛІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

Останнім часом у сфері передачі візуальної інформації відбулися майже революційні зміни. Технічний прогрес і формування нової візуальної культури якісно змінює вимоги до викладача.

У зв'язку з цим зростає роль візуальних моделей представлення навчальної інформації, що дозволяють подолати труднощі, пов'язані з навчанням, спираються на абстрактно-логічне мислення. Залежно від виду та змісту навчальної інформації використовуються прийоми її ущільнення або покрокового розгортання із застосуванням різноманітних візуальних засобів.

На наш погляд, найбільшою універсальністю та інтегрованістю у наочному поданні учбового матеріалу вирізняються структурно-логічні схеми. Такий спосіб систематизації та візуального відображення навчальної інформації ґрунтується на виявленні істотних зв'язків між елементами знання та аналітико-синтетичною діяльністю при перекладі вербальної інформації в невербальну (образну), синтезуванні цілісної системи елементів знань.

Структурно-логічні схеми створюють особливу наочність, розташовуючи елементи змісту в нелінійному виді і виділяючи логічні та взаємні зв'язки між ними. Така наочність спирається на стру-

ктуру і асоціативні зв'язки, які характерні для довготривалої пам'яті людини. У певному розумінні структурно-логічні схеми виступають в ролі посередника між зовнішнім лінійним змістом (текст підручника) і внутрішнім нелінійним змістом (у свідомості).

При візуалізації навчального матеріалу слід враховувати, що наочні образи скорочують ланцюг словесних міркувань і можуть синтезувати схематичний образ більшої «ємності», ущільнюючи тим самим інформацію. У процесі розробки навчально-методичних матеріалів необхідно контролювати ступінь узагальнення змісту навчання, дублювати вербальну інформацію образною і навпаки, щоб при необхідності ланки логічного ланцюга були повністю відновлені студентами.

Іншим важливим аспектом використання візуальних навчальних матеріалів є визначення оптимального співвідношення наочних образів і словесної, символічної інформації. Понятійне і візуальне мислення на практиці знаходяться в постійній взаємодії. Вони, доповнюючи один одного, розкривають різні сторони досліджуваного поняття, процесу чи явища. Словесно-логічне мислення дає нам більш точне і узагальнене віддзеркалення дійсності, але це відображення абстрактно. У свою чергу, візуальне мислення допомагає організувати образи, робить їх цілісними, узагальненими, повними.

Візуалізація навчальної інформації дозволяє вирішити цілий ряд педагогічних завдань: забезпечення інтенсифікації навчання, активізації навчальної та пізнавальної діяльності, формування і розвитку критичного і візуального мислення, зорового сприйняття, образного представлення знань і навчальних дій, передачі знань та розпізнавання образів, підвищення візуальної грамотності та візуальної культури.

Кузьомко В. М., канд. екон. наук, доц.
кафедри економіки підприємств

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА БІЗНЕСУ»

Сучасні умови господарювання висувають в якості одного з головних завдань забезпечення високого рівня захищеності підприємств від впливу зовнішніх і внутрішніх загроз. Відповідно